

MAGYAR NYELV
a 6. évfolyamosok számára

MNy2

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ

2023. január 31.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.
A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.**

---

1. a) szeles, széles 1 pont
 b) perem 1 pont
 c) menü 1 pont

Minden más, egynyelvű, szakmailag ellenőrzött nyomtatott szótárral igazolható, a feladatkiírásnak megfelelő válasz elfogadható. Csak minden szempontból hibátlan megoldás fogadható el.

2. a) macska – 7. 1 pont
 b) számár – 4. 1 pont
 c) lúd – 6. 1 pont
 d) medve – 1. 1 pont

1 pont adható soronként, ha a sor mindkét cellájában csak a helyes válasz szerepel. A helyesírási és a másolási hibákat javítjuk, de nem vonunk le értük pontot.

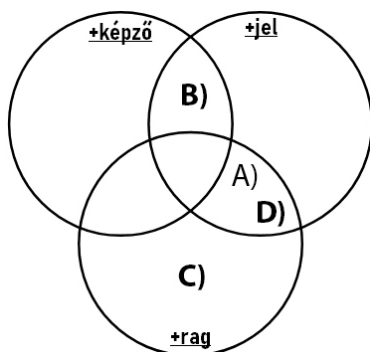
3. a) őzikék 1 pont
 b) páros rím / párrím A rímképlet önmagában nem elfogadható. 1 pont
 c) Aláhúzva: megszemélyesítés. Más, egyértelmű jelölés is elfogadható. 1 pont
 d) A mondat azt a jelenséget mutatja be, amikor felkel a nap / a nap feljön / a nap látható lesz (a hegyek fölött). 1 pont

Minden más megfogalmazású, de tartalmában a megadottakkal egyező válasz elfogadható. Az 1 pont csak tartalmilag elfogadható ÉS értelmes, a megadott szövegrésszel együtt a megfogalmazás szempontjából hibátlan mondatra adható meg. A helyesírási hibákat javítjuk, de a pontozásnál nem vesszük figyelembe azokat.

- e) Aláhúzva: látszani. Más, egyértelmű jelölés is elfogadható. 1 pont

4. a) A 1 pont
 b) B 1 pont
 c) B 1 pont
 d) B 1 pont
 e) A 1 pont

5. a) 3 pont

Minden egyértelműen jó helyre beírt betűjelre 1 pont, összesen 3 pont adható. Ha valamelyik betűjel több helyen is szerepel, arra a betűjelre nem adható pont.

6. a) IGAZ 3 pont
 HAMIS
 IGAZ

Minden helyesen bekarikázott válaszáért 1 pont adható. Amennyiben egy állításnál nincs bekarikázva sem az IGAZ, sem a HAMIS szó, vagy mindkettőt jelölte a felvételiző, a részfeladat megoldása nem fogadható el. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

- b) Aláhúzva: Sokakból erős érzelmeket vált ki a búcsúzás. 1 pont
Amennyiben a felvételiző egynél több választ húzott alá, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes választ is bejelölte. Amennyiben aláhúzás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a felvételiző (pl. bekarikázást), azt el kell fogadni.
- c) Lehetséges válaszok: Süsü szomorú / elkeseredett / bánatos, míg a Sárkánylány derübb / vigasztaló / bizakodó. 1 pont
*1 pont adható, ha a válasz a megfogalmazás szempontjából hibátlan mondat(ok)ból áll, **ÉS** a felvételiző utal Süsü és a Sárkánylány hangulatának különbségére. Más megfogalmazás is elfogadható. A helyesírási hibákat javítjuk, de a pontozásnál nem vesszük figyelembe azokat.*
- d) Az első sorban: Még találkozhat velük. / Fölidézheti a szép emlékeket (a Sárkánylánynak). 1 pont
 / Fölidézheti a sok okos dolgot, amit megtanult tőlük.
 A második sorban: A Sárkánylánynak is csak egy feje van. / Kettejüknek együtt két feje van. / Egy fejjel is sok okosat lehet gondolni.
Más megfogalmazás is elfogadható. A nyelvi, helyesírási hibákat javítjuk, de nem vonunk le pontot érte. Nem elvárás, hogy a felvételiző mondatot írjon.
- e) Lehetséges válaszok 1 pont
 A történet szomorú, mert Süsü és az emberek is szomorúak benne / az elválás szomorú pillanatait ábrázolja / többször is utal a szereplők érzelmeire, sírnak vagy könnyeznek.
 A történet vidám, mert Süsü és a Sárkánylány derülátó a jövőt illetően / Süsü és a Sárkánylány élete valószínűleg izgalmas és boldog lesz / mert két a főszereplő vigaszt talál a szövegrészlet végére.
*1 pont adható, ha a válasz a megfogalmazás szempontjából hibátlan mondat, **ÉS** legalább öt szóból áll, **ÉS** a történet alapján igazolható véleményt fogalmaz meg. Csak olyan indoklásra adható pont, amely a megkezdett mondatban bejelölt véleményt támasztja alá. A karikázáson kívül más egyértelmű jelölés is elfogadható. Ha nem jelölte meg egyik lehetőséget sem, nem adható pont. Az értékelést nem befolyásolja, hogy a felvételiző melyik vélemény mellett foglal állást. A helyesírási hibákat javítjuk, de a pontozásnál nem vesszük figyelembe azokat. E feladat szempontjából szófajtól függetlenül minden önállóan álló szót külön kell számolni, így például a névelőket, elváló igekötőket, kötőszókat és a névutókat is.*
7. a) 2 1 pont
 b) 1 1 pont
 c) X 1 pont
Itemenként 1 pont adható. Amennyiben a vizsgázó egy cellában több megoldást is föltüntetett, akkor sem adható pont, ha a jó megoldás is a leírtak között szerepel.
8. a) jelentése: „ruhát készít”: varr 5 pont
 felszólító módú igealak: fedd, moss
 jelentése: „repül”: száll
 főnév: sokk
Minden jó helyre beírt, helyesen megkettőzött szóvégi mássalhangzóval ellátott szóért 1 pont jár. Amennyiben valamelyik szót több helyre írta be, arra a szóra nem adható pont.
9. a) Beírva: Volt egyszer/volt egyszer, szelíden, tulajdonképpen, feléje, beragyogni 5 pont
A felsorolás sorrendje kötetlen. Minden – helyesírási szempontból – hibátlan megoldás 1 pont. Amennyiben ötnél több megoldást írt a felvételiző, a jó válaszokkal megszerzett pontokból le kell vonni annyit, amennyivel több megoldást adott, mint öt, de nullánál kevesebb pont nem adható. (Például: ha 7 megoldást adott, akkor 2 pontot kell levonni a megszerzett pontokból.)

10. a)–e) A 4-nél kevesebb mondatból álló fogalmazás esetében a feladat összes itemére **0 pontot kell adni.**
- a) Tartalomra összesen adható: 3 pont
 3 pont adható, ha
- a szöveg eredeti, ötletes, gondolatgazdag;
  - a fogalmazás alapötletét részletesen kidolgozza, és a szöveg mentes az önellentmondástól, a lényegi elemek jól értelmezhetők;
  - megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek;
  - a kifejtés logikusan, szervesen folytatja a megkezdett történetet, építve a megnevezett szereplőkre, motívumokra.
- 2 pont adható, ha
- a szöveg ötletes, ám az alapgondolat nem kellően kidolgozott, nem értelmezhető elem vagy kisebb önellentmondás van benne;
  - a megadott mondatok nem illeszkednek kellő mértékben a gondolatsorhoz;
  - megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.
- 1 pont adható, ha
- az alapötlet kidolgozatlan, lényegi elemek megmagyarázatlanul maradnak, vagy a szöveg egészét meghatározó önellentmondás van benne;
  - szegényes, szokványos a gondolatsor, de tartalma a kijelölt témáról szól;
  - az adott mondatok alig illeszkednek a gondolatsorhoz, de a szöveg megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.
- 0 pont, ha
- a megadott mondatokhoz egyáltalán nem kapcsolódik a gondolatsor;
  - az elbeszélés az önellentmondások és értelmezhetetlen elemek miatt nem érthető;
  - nem felel meg az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.
- b) A szöveg szerkezetére összesen adható: 2 pont
 2 pont adható, ha a megadott kezdőmondatok és a tanuló által írt fogalmazás
- kerek, egész, lezárt;
  - formailag is tagolt, a bekezdések jelöltek;
  - logikusan és arányosan szerkesztett;
  - eléri a megadott terjedelmet (legalább 8 mondat);
  - megfelelően alkalmazza a szövegkohézió eszközeit, a mondatok, gondolatok logikusan kapcsolódnak egymáshoz;
  - nincs benne párbeszéd.
- 1 pont adható, ha a fenti szempontok közül egy nem érvényesül maradéktalanul.
 0 pont, ha a szövegben a 2 pont feltételei közül egynél több szempont nem érvényesül maradéktalanul.
- c) A nyelvhelyességre és a stílusra összesen adható: 2 pont
 2 pont adható, ha a szöveg terjedelme eléri a nyolc mondatot, és
- stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, és
  - gazdag szókincsű, és
  - gördülékenyen, választékosan szerkesztett mondatokat tartalmaz, és
  - maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, például helytelen szóhasználatot, indokolatlan igeidőváltást, hibás mondatbeli egyeztetést, nem megfelelő szórendet.

- 1 pont adható, ha a szöveg terjedelme eléri a nyolc mondatot, és
- maximum 2 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, és változatos szókincsű, mondatfűzésű, a köznyelvi normának megfelelő szóhasználatú. *Vagy*
  - maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül valamelyiknek nem felel meg.

- 0 pont, ha a szöveg
- kettőnél több nyelvhelyességi hibát tartalmaz; *vagy*
  - 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül legalább kettőnek nem felel meg, *vagy*
  - a szöveg terjedelme nem éri el a 8 mondatot.

- d) A helyesírásra összesen adható, amennyiben a szöveg **legalább 8 mondatból** áll: 2 pont

2 pont adható,

- ha a szövegben az alábbiak közül **legfeljebb egy hiba** valósul meg:
  - egy hiba a közhasználatú szavak egybeírásának terén *vagy*
  - egy hiba a magánhangzó hosszúságának jelölésénél *vagy*
  - egy elválasztási hiba *vagy*
  - egy mondatkezdő nagybetű tévesztése *vagy*
  - egy ékezet hiánya *vagy*
  - legfeljebb két betűtévesztés vagy betűcsere

ÉS az előbbieken ismertetett hibatípusok **mellett** legfeljebb 1 központoszási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit);

- ha a hibátlan szövegben legfeljebb 2 központoszási hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit).

1 pont adható,

- ha a **fenti hibatípusok közül legfeljebb kettő** van jelen a szövegben, **legfeljebb 2 központoszási hiba** mellett (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit)
- ha az egyéb szempontból hibátlan szövegben 3–5 központoszási hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit).

0 pont adható,

- ha a szövegben az alábbiak közül **valamelyik hibatípus** megvalósul:
  - igekötős igék helytelen írásmódja,
  - névutós főnevek egybeírása,
  - *-ly* tévesztése,
  - tagadószók egybeírása egy másik szóval,
  - mássalhangzó-hosszúság tévesztése,
  - tulajdonnév kezdőbetűjének,
  - írásban nem jelölt hasonulás és összeolvadás jelölésének tévesztése;
- ha a 2 pont kritériumainál leírt hibatípusok esetében **három vagy annál több** hiba található a szövegalkotásban;
- ha 6 vagy több központoszási hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit).
- **ha a szöveg nem éri el a 8 mondatot.**

- e) A külalakra, írásképre összesen adható, amennyiben a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot: 1 pont
- 1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználát egyértelmű, nem használja indokolatlanul a pontsoron túli („margón kívüli”) területet.
  - Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználát, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetők, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre.